

MINISTER SKARBU PAŃSTWA

Warszawa, 27 sierpień 2008 r.

MSP/DERRiUA/9179/08/KKR
DERRiUA-KKR-6400-560/08

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku!

W związku z oświadczeniem złożonym przez Senatora Rzeczypospolitej Polskiej Pana Władysława Dajczaka, przekazanym przy piśmie Marszałka Senatu z 13 sierpnia 2008 roku (BPS/DSK-043-761/08), w sprawie udzielenia informacji, w jakiej formie Ministerstwo Skarbu Państwa planuje zrekompensować skutki nacjonalizacji, uprzejmie wyjaśniam, co następuje:

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej poprzez uchwalenie ustawy zadośćuczyniającej skutkom prawnym przejęcia mienia obywateli w latach 1944 – 1962, ma zdecydowaną wolę polityczną ostatecznego zakończenia i rozwiązania problemu krzywd powstałych w wyniku nacjonalizacji.

Projektowana ustawa ma za zadanie zadośćuczynić krzywdom spowodowanym przejęciem przez państwo mienia obywateli na podstawie wydanych w latach 1944 – 1962 dekretów, ustaw uchwalonych przez Sejm PRL, jak również na skutek przejęcia w tym czasie mienia bez podstawy prawnej.

Z uwagi na znaczny upływ czasu w chwili obecnej w Polsce nie ma już możliwości na przeprowadzenie pełnej reprivatyzacji. Przekształcenia własnościowe, jakie dokonały się na przestrzeni ostatnich lat, prywatyzacja i komunalizacja wykluczają możliwość objęcia tegoż mienia reprivatyzacją.

Planuje się zrekompensowanie dawnych krzywd w sposób jednakowy dla wszystkich tzn. w formie pieniężnej. Założenia do ustawy nie przewidują zwrotów nieruchomości przejętych w wyniku nacjonalizacji, a jedynie przeniesienie własności z zaliczeniem na poczet przyznanego zadośćuczynienia.

Przeniesienie własności całości lub części nieruchomości następować będzie na wniosek złożony przez osobę uprawnioną, której zostało przyznane świadczenie pieniężne na podstawie przepisów przygotowywanej ustawy. Będzie to jednak możliwe tylko, jeśli nieruchomość przejęta przez Państwo jest nadal własnością Skarbu Państwa ewentualnie gminy lub związku komunalnego albo też gdy nieruchomość jest własnością osoby prawnej, a jej organy wyrażą zgodę na zwrot nieruchomości.

Przeniesienie prawa własności nie może być także stosowane w kilku wyszczególnionych enumeratywnie w ustawie przypadkach m. in.: gdy nieruchomość stanowi przedmiot użytkowania wieczystego, której stroną jest osoba fizyczna bądź prawna, ma szczególne znaczenie dla kultury narodowej, znajduje się w granicach parku narodowego lub rezerwatu przyrody, jest zajęta na cele obronności lub bezpieczeństwa państwa, stanowi las, cmentarz.

W założeniach przewiduje się udział mienia komunalnego w realizacji ustawy o zadośćuczynieniu skutkom prawnym przejęcia przez państwo mienia obywateli w latach 1944-1962. Objęcie jednostek samorządu terytorialnego obowiązkiem częściowej partycypacji w finansowaniu zadośćuczynienia jest zgodne z obowiązującym w Polsce systemem prawnym, co potwierdza orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego, Sądu Najwyższego, a także doktryna prawna.

W powyższej kwestii wypowiedział się Trybunał Konstytucyjny, który w orzeczeniu z dnia 20 listopada 1996 roku znak: K27/95 zajął następujące stanowisko: „zasadnicza część majątku gmin, w tym zwłaszcza majątku nieruchomego pochodzi z komunalizacji mienia Skarbu Państwa, dokonanej z woli ustawodawcy. Mienie komunalne służy realizacji zadań publicznych, określonych przez odpowiednie przepisy ustawowe”. Nałożenie na jednostki samorządu terytorialnego obowiązku częściowej partycypacji w finansowaniu wypłat

rekompensat pieniężnych jest zatem zgodne z obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej systemem prawnym.

Pragnę zaznaczyć, iż korzyści jakie odniosą z tego tytułu jednostki samorządu terytorialnego przewyższają koszty, jakie poniosą samorządy, wpłacając część środków na Fundusz Reprywatyzacji, z gospodarowania nieruchomościami.

Pragnę jednocześnie dodać, iż Ministerstwo Skarbu Państwa opracowało założenia do ww. ustawy zgodnie z przyjętym harmonogramem i przystąpiło do tworzenia projektu ustawy. Przewiduje się, iż jesienią bieżącego roku projekt trafi pod obrady Sejmu.

Z poważaniem

MINISTER

Aleksander Grad